

Notat

Bakgrunnsnotat med retningslinjer for regulering av fiske etter anadrome laksefisk i vassdrag og sjø fra sesongen 2012

Dette dokumentet gir rammer, føringer og faglig grunnlag for regulering av fiske etter anadrome laksefisk og fastsetter retningslinjer for reguleringene.

1. Innledning

1.1 Bakgrunn

Forskriftene for fiske etter anadrome laksefiske i vassdrag og sjø skal revideres, med sikte på å innføre nye forskrifter fra sesongen 2012.

Det ble vedtatt nye forskrifter for fisket etter anadrom fisk i 2010. Revisjonen som ble gjennomført i 2011 ble begrenset til det som var nødvendig av hensyn til bestandssituasjonen, og det ble forutsatt at en mer helhetlig gjennomgang av fiskereguleringen skulle vente til reguleringene som skal gjelde fra og med sesongen 2012.

Sjøoverlevelsen for laks har vært svært lav de senere år sammenlignet med situasjonen på 1970- og 1980-tallet. Dette betyr at det er langt færre voksne fisk som kommer tilbake i forhold til utvandrende smolt enn tidligere, noe som medfører at det er færre fisk å fiske på selv om smoltproduksjonen i vassdragene opprettholdes. Det er uvisst i hvor stor grad redusert sjøoverlevelse er utslag av naturlige svingninger.

Klimaendringer påvirker bestandene, og effekten kan bli både redusert smoltproduksjon i elvene og ytterligere redusert sjøoverlevelse. Store og livskraftige bestander har langt bedre forutsetninger for å motstå og tilpasse seg klimaendringer enn reduserte bestander.

I tillegg har en rekke andre menneskeskapte påvirkningsfaktorer den senere tiden, spesielt fra oppdrett, redusert bestandene og kan forventes å gjøre det framover. Dette stiller strenge krav til fiskereguleringene. I retningslinjer fra den nordatlantiske laksevernorganisasjonen NASCO (se også kap. 1.2) er det understreket at *".. mens responsen på kort sikt i forhold til sviktende gytebestandsmål oppnåelse vil være å redusere eller eliminere beskatningen, må det også gjøres en innsats for å identifisere og iverksette tiltak mot annen påvirkning som kan være hovedårsak til bestandsnedgangen."*

Prosesen for regulering av fisket fra sesongen 2012 blir i stor grad lagt opp på samme måte som ved revisjonen i 2010, med to unntak: Myndigheten til å fastsette forskrift om fiske etter anadrome laksefisk i vassdrag er blitt overført fra fylkesmennene til Direktoratet for naturforvaltning. Videre har Miljøverndepartementet og Sametinget gjennom en rammeavtale opprettet et eget arbeidsutvalg som skal bidra i konsultasjonsprosessen mellom Sametinget og Direktoratet for naturforvaltning når det gjelder reguleringer i fisket i Nord-Troms og Finnmark. Myndighetenes konsultasjonsplikt med Sametinget er allerede regulert av avtalen om "Prosedyrer for konsultasjoner mellom statlige myndigheter og Sametinget" av 11. mai 2005, jf. ILO 169 artikkel 6, FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter, artikkel 27 og Urfolkserklæringens artikkel 18 og 3.

1.2 Mål og prinsipper

Av St.prp. nr. 32 (2006-2007) går det fram at: *"Regjeringen har som mål å bevare og gjenoppbygge laksebestander av en størrelse og sammensetning som sikrer mangfold innen arten og utnytter dens produksjonsmuligheter. Laksens leveområder skal forvaltes slik at naturens mangfold og produktivitet bevares, og trusselfaktorer skal identifiseres og fjernes. Der dette ikke er mulig, skal trusselfaktorenes virkning på laksebestandenes produksjon, størrelse og sammensetning motvirkes eller oppheves gjennom tiltak. Påvirkninger som truer laksens genetiske mangfold skal reduseres til ikke-skadelig nivå innen 2010. Den internasjonalt anerkjente føre-var-tilnærmingen i lakseforvaltningen skal legges til grunn av alle involverte sektorer. Ved inngrep og andre påvirkninger er utgangspunktet at den som forvolder skade på ressursen skal gjenopprette eller kompensere for skaden. Innenfor disse rammene skal lakseressursene forvaltes til størst mulig nytte for samfunnet, rettighetshavere og fritidsfiskere."*

Om reguleringene i laksefisket ble det i proposisjonen slått fast at: *"Reguleringene i laksefisket skal baseres på de vitenskapelige rådene fra det internasjonale havforskningsrådet ICES og på moderne forvaltningsprinsipper, herunder den føre-var-tilnærmingen som er utviklet for disse fiskeriene i NASCO. Disse rådene innebærer i første rekke at laksefisket bør baseres på de bestandene som utnytter produksjonskapasiteten sin fullt ut, og at fiske på øvrige bestander bør begrenses i størst mulig grad. Dette kan bare oppnås ved å redusere fisket på blandede bestander. Sjølaksefisket må derfor reduseres og sannsynligvis også fases ut i enkelte områder. I tillegg vil det være nødvendig å senke beskatningstrykket eller innføre fiskeforbud i deler av vassdrag med klart atskilte bestander med ulik status."* I proposisjonen ble det videre slått fast at gytebestandsmål må legges til grunn for reguleringene i laksefisket, og at det skal tas hensyn til innslag av rømt fisk.

Norge er medlem i NASCO (North Atlantic Salmon Conservation Organization), som er etablert under konvensjonen om bevaring av laks i det nordlige Atlanterhavet. Gjennom medlemskapet har Norge gått med på å følge vedtatte retningslinjer i NASCO. Det er laget en egen prosedyre ("decision structure"), som skal brukes ved regulering av fiske. Prosedyren går i korte trekk ut på å identifisere bestander som inngår i fisket og vurdere gytebestanden opp mot gytebestandsmålet for hver enkelt bestand. I tillegg skal det legges vekt på sosiale og økonomiske aspekter og på å identifisere interessentene i fisket. Det er utarbeidet egne retningslinjer for dette som blant annet understreker at verdier som er vanskelig å beregne økonomisk kan ha stor betydning. Betydningen av disse internasjonale retningslinjene er også fastslått i St.prp. nr 32: *"Regjeringen legger til grunn at Norge har et særlig ansvar for den atlantiske laksen og dermed bør være et foregangsland i arbeidet med å følge opp de internasjonale retningslinjene for villaksforvaltningen"*.

Gjennom behandlingen av proposisjonen sluttet Stortinget seg til målsettinger for laksebestandene og prinsipper for lakseforvaltningen, herunder reguleringen av laksefisket.

Norge har ratifisert FNs konvensjon om urfolk og stammefolk (ILO 169) i selvstendige stater. Konvensjonens artikkel 15 fastslår at vedkommende folks rett til naturressurser i deres

landområder skal sikres spesielt, og at slike rettigheter omfatter disse folks rett til å delta i bruk, styring og bevaring av disse ressursene.

Spørsmålet vedr. reguleringer av laksfiske er senere også blitt tatt opp av Stortinget i forbindelse med behandling av Innst. S. nr. 58 (2008–2009) Om å utarbeide en helhetlig handlingsplan for bevaring av den nordatlantiske villaksen. Energi- og miljøkomiteen peker i hovedsak på behovet for oppfølging av de tiltak som er beskrevet i St.prp. nr. 32. Når det gjelder fiskereguleringer sier komiteen følgende: *"Komiteen er kjent med årets strenge regler i laksefisket, og vil peke på at det også i årene fremover vil være nødvendig med strenge laksereguleringer i både vassdrag og sjø, noe som vil bidra til å bygge opp laksebestandene"*.

1.3 Rettslig grunnlag og beslutningsprosess

Hjemmelsgrunnlag

I følge lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 15 skal høsting og annet uttak av naturlig villlevende dyr følge av lov eller vedtak med hjemmel i lov. Naturmangfoldlovens § 16 åpner for at vedtak om høsting av lakse- og innlandsfisk kan treffes med hjemmel i lakse- og innlandsfiskloven. I lakse- og innlandsfisklovens § 33 gis det hjemmel for å åpne for fiske etter anadrome laksefisk når det er forsvarlig ut fra en vurdering av formålet med loven.

Formålet i lov om laksefisk og innlandsfisk er å sikre at naturlige bestander av anadrome laksefisk, innlandsfisk og deres leveområder samt andre ferskvannsorganismer forvaltes i samsvar med naturmangfoldloven og slik at naturens mangfold og produktivitet bevares. Innenfor disse rammer skal loven gi grunnlag for utvikling av bestandene med sikte på økt avkastning, til beste for rettighetshavere og fritidsfiskere.

Føre-var-prinsippet, som har ligget til grunn for norsk og internasjonal lakseforvaltning, er nå lovfestet i naturmangfoldlovens § 9: *"Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak"*. Nasjonale forskrifter for fiske etter anadrome laksefisk gir nærmere bestemmelser om åpning av fiske, tillatte redskaper, minstemål, oppgaveplikt og registrering av redskap. Naturforvaltningens viktigste rolle når det gjelder å ivareta spesielle kulturelle verdier, også samisk kultur, er å forvalte naturgrunnlaget gjennom bærekraftig bruk og vern. Dette understrekes i naturmangfoldlovens formålsparagraf (§ 1): *"Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur."* Hensynet til samisk kultur er utdypet i § 14 andre ledd, hvor det heter at: *"Ved vedtak i eller i medhold av loven som berører samiske interesser direkte, skal det innenfor rammen som gjelder for den enkelte bestemmelse legges tilbørlig vekt på hensynet til naturgrunnlaget for samisk kultur."*

Videre går det fram av naturmangfoldlovens § 8 at all forvaltning skal baseres på vitenskapelig kunnskap, men at det også skal legges vekt på generasjoners erfaringer: *"Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. Myndighetene skal videre legge vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen, herunder slik samisk bruk, og som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet."*

Vi viser i den forbindelse til at det i St.prp. nr. 32 (2006-2007) *Om vern av villaksen og ferdigstilling av nasjonale laksevassdrag og nasjonale laksefjorder* er understreket at laksen har stor betydning for samisk kultur: *"Den kulturelle betydningen av laksen i Norge er gjenspeilet i kulturhistorien gjennom helleristninger, eventyr, sagn, diktning, malerkunst, håndverkstradisjoner og stedsnavn. Ikke minst i områder med samisk bosetting har laksen spilt en sentral rolle både materielt og kulturelt. Laksens betydning for samisk kultur uttrykkes blant annet i språkuttrykk, sagn, joik og gamle redskapstradisjoner. Laksebestandene i Tana har særlig stor betydning for samisk kultur."*, jf ILO-169 artikkel 15 og 7, og FNs konvensjon om biologisk mangfold, artikkel 8j og 10c.

Beslutningsprosess

1. Direktoratet for naturforvaltning er ansvarlig myndighet for fastsetting av forskrifter om laksefiske i sjø og elv.
2. Fylkesmennene skal på grunnlag retningslinjene og innspill fra lokale og regionale aktører utarbeide forslag til reguleringer for fiske i sjø og vassdrag. Det er etablert regionale fagråd skal forslag til reguleringer drøftes med disse. Der slike fagråd ikke er etablert skal relevante organisasjoner på fylkesplan inviteres til møte(r) for drøfting. I vassdrag med tilfresstillende lokal forvaltning som utarbeider egne forslag til fiskeregler skal disse legges til grunn så sant det ikke er åpenbart at de strider mot retningslinjene.
3. Direktoratet for naturforvaltning sender forslag til reguleringer for sjø og vassdrag på høring. Direktoratets endelige innstilling sendes til Miljøverndepartementet for forankring før vedtak fattes.
4. For Nord-Troms og Finnmark skal i tillegg arbeidsutvalget, som skal bistå i konsultasjonsprosessene mellom Sametinget og direktoratet, foreslå reguleringer i sjø og vassdrag. Arbeidsutvalgets forslag skal vedlegges direktoratets høringsforslag. Det er fastsatt egen prosedyre for videre konsultasjoner mellom Sametinget og Staten.

1.4 Kunnskapsgrunlaget

Informasjonskilder som er sentrale (se også [DNs hjemmeside](#)):

- [St.prp.nr 32 \(2006-2007\)](#) Om vern av villaksen og ferdigstilling av nasjonale laksevassdrag og laksefjorder
- Tilrådninger fra Det internasjonale havforskningsråd (ICES)
- [NASCOs](#) retningslinjer vedr. regulering av fiske
- Forslag til revidert regioninndeling ([DN-utredning 2007-2](#) s.5-10)
- Status for norske laksebestander i 2011 ([Rapport fra Vitenskapelig råd for lakseforvaltning nr 3](#)).
- Vedleggsrapport med vurdering av måloppnåelse for de enkelte bestandene for 2011 ([Rapport fra Vitenskapelig råd for lakseforvaltning nr 3b](#)).
- Fangststatistikk
- DNs tilstandsvurdering av vassdrag med laks, sjøørret og sjørøye (under revisjon)
- Regionvis påvirkning av rømt oppdrettslaks på ville laksebestander i Norge ([NINA rapport 622](#))
- Sårbarhetsvurdering av ville laksebestander overfor rømt oppdrettslaks ([NINA rapport 244](#))
- *Laksefiskeboka* ([NINA temahefte 20](#))
- Notat om effekt av døgnkvoter (NINA, 9. november 2009).
- Bestandsutvikling hos sjøørret og forslag til forvaltningstiltak. Notat fra arbeidsgruppe ([DN-notat 2009-1](#))

I tillegg kommer relevant lokal informasjon, resultater fra løpende overvåkningsprogrammer, samt enkeltundersøkelser og utredninger som omhandler spesielle problemstillinger som forsurening/kalking, lakselus, *Gyrodactylus salaris* og vassdragsregulering.

Vitenskapelig rådgivning

Det internasjonale havforskningsrådet (ICES) gir hvert år vitenskapelige råd til NASCO. Rapporten fra ICES inneholder blant annet oversikt over fangster, bestandsstatus og beskatningsråd. Beskatningsrådene, som er utarbeidet primært med sikte på fiske etter laks ved Færøyene og ved Grønland, baseres på vurderinger av tilstanden til bestandskomplekser fra store geografiske områder (for eksempel Nord-Europa). Bestandsvurderingene og beskatningsrådene fra ICES har imidlertid også relevans for regulering av fisket i territorialfarvann og på mer lokalt nivå.

Vitenskapelig råd for lakseforvaltning ble etablert i 2009. Rådet består av lakseforskere som til sammen dekker bredden i de relevante temaene for forvaltning av norsk villaks. Rådet har som en sentral oppgave å fremskaffe det faglige grunnlaget og gi vitenskapelige råd for reguleringene av fiske etter anadrome laksefisk.

1.5 Utviklingen internasjonalt

Bestandsutvikling og beskatningsråd

I rapporten fra ICES for 2011, gis følgende vurdering og beskatningsråd:

“Furthermore, due to the different status of individual stocks within the stock complex, mixed-stock fisheries present particular threats to stock status. The management of a fishery should ideally be based on the status of all stocks exploited in the fishery. Given the current abundance levels from the NEAC run–reconstruction model and associated Bayesian abundance forecasts, the following advice on management is provided for the two age groups in the Northern and Southern NEAC stock complexes.

Northern European 1SW stocks: For 2011 to 2014, this stock is forecasted to be at risk of suffering reduced reproductive capacity prior to the commencement of distant-water fisheries. This stock complex therefore offers no mixed-stock fishing opportunities.

Northern European MSW stocks: For 2011 and 2012, this stock is forecasted to be at full reproductive capacity prior to the commencement of distant-water fisheries. For 2013 and 2014, the stock is at risk of suffering reduced reproductive capacity prior to the commencement of distant-water fisheries. There are mixed-stock fishing opportunities on this stock complex only in 2011 and 2012.”

Fiske på blandede bestander

Med fiske på blandede bestander menes et fiske som beskatter laks fra to eller flere identifiserbare bestander.

I NASCO har en blitt enig om at *forvaltningen skal ha som mål å beskytte de svakeste bestandene som bidrar til fisket*. Råd fra ICES går ut på at *fiske på blandede bestander, spesielt på kysten eller i åpent hav, er spesielt vanskelig å forvalte fordi fisket ikke kan rettes mot de bestander som er ved full reprodutiv kapasitet*.

NASCO-konvensjonen omfatter bla bestemmelser om fiskerier som fanger fisk med opprinnelse fra andre land også kalt "interceptory fishery". Merkeforsøk at vist at russisk laks beskattes i sjølaksefisket i Finnmark og delvis Nord-Troms (av gjenfangstene fra merkestasjonen ved Breivik i Finnmark var 24 % tilhørende russiske elver). Fisk fra Sverige inngår sannsynligvis til en viss grad i fangstene lengst sør i landet. Færøyene og Grønland, som avstår fra å fiske laks med opprinnelse fra andre land, blant annet fordi fisk fra svake bestander inngår i fangstene, forventer at land med svake bestander gir disse også maksimal beskyttelse innenfor sine territorialområder. Norske bestander bidro til ca 40 % av fangstene ved Færøyene.

Fiske på blandede bestander i sjøen har gjennom de siste par tiår fått et stadig mindre omfang i nordatlanteren, og det gjenværende fisket står bare for en liten andel av totalfangsten. Land som Island, Canada, England og Wales, Skottland og Irland, som tidligere har hatt til dels omfattende sjølaksefiske, har enten sluttet å fiske laks i sjøen eller har et svært begrenset fiske, i hovedsak nær vassdrag med livskraftige bestander. Fisket på blandede bestander ble redusert i Norge gjennom fiskereguleringene i 2008, men Norge er likevel det landet som har det mest omfattende sjølaksefisket etter atlantisk laks.

Rømt oppdrettsfisk

I følge ICES var bidraget av rømt oppdrettsfisk i de nasjonale fiskeriene på de nordeuropeiske laksebestandene relativt lavt i de fleste land, og på nivå med verdiene som har vært rapportert foregående år. Norge skiller seg imidlertid klart fra dette, og har fortsatt et betydelig innslag av oppdrettsfisk i fangstene.

Gjenutsetting

Ulike former for gjenutsetting i sportsfisket har fått stadig større anvendelse som forvaltnings- og bevaringstiltak i lakseforvaltningen. I følge ICES ble det i 2008 registrert gjenutsatt mer enn 204000 laks, og andelen av gjenutsatt fisk av total fangst varierte fra 19 % i Island til 100 % i USA. Norge innførte som det siste av medlemslandene i NASCO rutiner for rapportering av gjenutsatt laks i 2009. I 2010 ble 12 % av all rapportert sportsfiskefanget laks i norske vassdrag gjenutsatt, mens andelen gjenutsatt laks i skotske elver var 70 %.

2. Regioninndeling

Som en tilnærming til en bestandsrettet og mer differensiert forvaltning, bl a med tanke på reguleringer i sjølaksefisket, er landet delt i regioner (se tabeller og kart i vedlegg).

En viktig premiss for regioninndelingen er kunnskap fra merkeforsøk på kilenotstasjoner langs kysten. Studiene viste at laks som fanges i ytre kyststrøk normalt tilhører mange bestander fra flere regioner, mens laks fra stasjoner i fjordstrøkene i langt større grad bare tilhører bestander fra elver inne i fjorden. Kysten er derfor delt inn i ytre kyststrekninger og fjordregioner. Grensen mellom ytre og indre region er fastsatt på bakgrunn av merkeforsøkene og lokalkunnskap. Inndelingen følger i størst mulig grad kommunegrensene. Likevel er 48 kommuner delt i en ytre og en indre del, der den ytre delen sogner til en kystregion og den indre delen tilhører den tilgrensende fjordregionen.

3. Retningslinjer for regulering av fiske etter anadrome laksefisk

3.1 Generelle retningslinjer (elv og sjø)

NASCOs retningslinjer for regulering av laksefiske er implementert i disse retningslinjene. Dette gjelder blant annet føre-var-tilnærmingen i lakseforvaltningen, hvor det er utarbeidet en prosedyre som hjelpemiddel. Prosedyren skal benyttes ved utforming av fiskereglene.

Beskatningsråd

Beskatningsråd som er gitt av vitenskapsrådet skal legges til grunn for regulering av laksefiske. I tillegg til beskatningsrådet skal særlig sosioøkonomiske forhold og hensyn til samiske rettigheter vektlegges. Dersom sosioøkonomiske vurderinger ligger til grunn for et annet fiskeregime enn beskatningsrådet tilsier, skal dette begrunnes særskilt. I de tilfeller man ønsker å høste mer enn overskuddet eller høste der det ikke er et overskudd, må det likevel sikres at bestanden på sikt vil nå forvaltningsmålet.

Fiske på bestander som ikke når forvaltningsmålet (jf rapport fra vitenskapsrådet) skal begrenses slik at bestanden kan bygge seg opp igjen. Reguleringene som innføres må gjenspeile avstanden mellom forvaltningsmålet og beregnet måloppnåelse, slik at tiltakene blir strengere jo større avstanden det er mellom forvaltningsmålet og måloppnåelsen.

Til grunn for vurderingene og rådene ligger estimat av gytebestandsmåloppnåelse for bestandene i 210 laksevassdrag. Beskatningsrådene gjelder den samlede beskatningen på den enkelte bestanden, dvs summen av beskatningen en bestanden er utsatt for i sjø og elv.

Vitenskapsrådet har delt fjordregionene inn i geografisk adskilte enkeltfjorder, og det er gitt separate beskatningsråd for fjordene og en samlet vurdering av fjordregionen. Fordi mye av fisket i Tana beskatter laks fra flere genetisk forskjellige bestander, er fisket i hovedstrengen i Tanavassdraget vurdert etter samme prinsipper som for sjølaksefisket i fjordregionene.

Det må vises varsomhet når informasjon om bestanden er usikker, upålitelig eller utilstrekkelig. Fravær av tilstrekkelig vitenskapelig informasjon skal ikke brukes som årsak til ikke å iverksette reguleringstiltak.

Sosioøkonomiske forhold

NASCOs retningslinjer for vurdering av sosioøkonomiske faktorer legger opp til en forholdsvis omfattende prosess og vurdering, basert på metodikk som blir anvendt i forbindelse med konsekvensutredninger. Prosedyren skal følges så langt som mulig, og den går i korte trekk ut på:

- Identifikasjon av berørte parter og involvering av disse i prosessen
- Identifikasjon av alternative reguleringstiltak som forventes å kunne gi tilnærmet samme effekt på bestanden, og en kort vurdering av sosioøkonomiske effekter av hvert alternativ.
- Valg av det alternativet som samlet sett er det beste. Når alternative reguleringstiltak evalueres skal bevaring av villaksen gis forrang.

Prosesen for regulering av fiske er forholdsvis omfattende. Den skal bl a ivareta forutsigbarhet, saklighet/etterrettelighet i bestandsanalyser og reguleringsvedtak, gjennomsiktighet og etterprøvnbarhet og gi god anledning til medvirkning fra berørte parter (se under kapittel "Lokal prosess"). En slik prosess vil være et viktig bidrag for å kunne vurdere og ta hensyn til sosioøkonomiske forhold i reguleringsarbeidet.

Fiske på blandede bestander

Med fiske på blandede bestander menes et fiske som beskatter laks fra to eller flere identifiserbare bestander. Fiskereguleringene skal innrettes på en måte som innebærer at også de svakeste bestandene som bidrar til fisket blir ivaretatt. Dette gjelder både for laksefiske i sjøen og for fiskerier i store elver eller estuarier, med to eller flere identifiserbare bestander.

Bestander smittet av *Gyrodactylus salaris*

Handlingsplan (forslag) mot lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* skiller mellom perioden parasitten er til stede i vassdraget og perioden etter at vassdraget er kjemisk behandlet og parasitten regnes for utryddet. Før behandling er målet å ha minst mulig fisk i vassdraget, mens målet etter behandling er å bygge bestandene raskt opp igjen. Dersom status er endret i forhold til det som lå til grunn for beskatningsrådet fra det vitenskapelige rådet, må det vurderes hvilket hensyn som må tas i forhold til disse bestandene.

Før behandling er hovedregelen at det tillates elvefiske og fiske i sjøen nær disse vassdragene, i tråd med målsettingen om minst mulig fisk i vassdraget. Ved regulering av fiske i sjø må det imidlertid tas hensyn til situasjonen til alle bestander som blir beskattet. Det forutsettes at Mattilsynets krav til desinfeksjon av utstyr skal følges. Dersom pålegg og rutiner ikke følges, må Fylkesmannen vurdere å stanse elvefisket.

Fiskereguleringene skal tilpasses slik at bestandene kan bygge seg opp igjen. Det skal som hovedregel ikke fiskes etter laks i et ferdig behandlet vassdrag før det er friskmeldt, og det skal tas tilstrekkelig hensyn til gjenoppbyggingen ved regulering av fiske i sjøen.

Regulering av fisket i nasjonale laksevassdrag og laksefjorder

Av St.prp. nr 32 (2006-2007) går det frem at "...reguleringene av fisket på bestander som inngår i ordningen med nasjonale laksevassdrag skal følge de samme prinsippene som for øvrig. Reguleringene skal bygge på et best mulig kunnskapsgrunnlag." Videre sies det: "Det må likevel påregnes strengere reguleringer for fiske som berører truede, sårbare eller reduserte laksebestander som inngår i ordningen."

DN vil understreke at truede laksebestander som inngår i ordningen som hovedregel ikke skal beskattes verken i elv eller sjø. Dette betyr at det bare kan åpnes for fiske når det kan sannsynliggjøres at fisket ikke beskatter slike bestander i nevneverdig grad. Når det gjelder sårbare bestander må fisket reguleres med tanke på at reguleringen sammen med andre tiltak skal føre til en rask bedring av bestandssituasjonen.

Reguleringer relatert til innslag av rømt fisk

Sårbarhetsvurderingen av ville laksebestander overfor rømt oppdrettslaks (NINA rapport 244) inneholder en del sentrale konklusjoner basert på modellsimuleringer:

- Årlige innslag av "førstegenerasjons" rømt oppdrettslaks på 5 % eller mer vil over lang tid (50-100 år) medføre så store endringer i bestandenes genetiske sammensetning og struktur, at den må anses å bestå av en form for forvillet laks.
- Årlige innslag av "førstegenerasjons" rømt oppdrettslaks på 20 % eller mer vil over fHV få laksegenerasjoner medføre store endringer i bestandenes genetiske sammensetning og struktur.
- Episoder med høye innslag vil øke hastigheten på utskiftingen av opprinnelig bestand
- Høy gytesuksess hos oppdrettslaks vil øke hastigheten på utskiftingen av opprinnelig bestand. Gytesuksessen til fisk er bl a avhengig av størrelsen på gytefisker, slik at stor oppdrettslaks i en smålaksbestand normalt vil ha fHV høyere gytesuksess enn liten oppdrettslaks i en storlaksbestand.

I rapporten ble det også konkludert med at reduksjon av andel "førstegenerasjons" rømt oppdrettslaks i gytebestanden om høsten er det tiltaket som med størst sikkerhet vil redusere negative effekter på villfiskbestandene. Å kun øke gytebestandsstørrelsen utover det gytebestandsmålet tilsier, har mer usikker effekt.

På denne bakgrunn fastsettes følgende retningslinjer:

- a. Fiskereguleringen skal bidra til å redusere andelen av rømt oppdrettsfisk i gytebestanden.
- b. NINAs bestandsvise vurderinger av innslaget rømt fisk skal ligge til grunn for reguleringene.
- c. I situasjoner med jevnlig 5 % eller mer oppdrettsfisk i gytebestanden om høsten skal det settes i verk tiltak som bidrar til at innslag av rømt oppdrettsfisk reduseres.
- d. I situasjoner med jevnlig 20 % eller mer rømt oppdrettsfisk må det settes i verk strenge tiltak. Aktuelle reguleringstiltak er:
  - forskyve oppstart av fiskesesongen i sjø og/eller elv for å skjerme villfisk fra beskatning
  - strenge kvoter for uttak av villfisk
  - utsettingspåbud for hunnfisk som ser ut som villfisk
  - utsettingspåbud for all fisk som ser ut som villfisk
- e. I år eller situasjoner der det forventes eller registreres høye innslag av rømt oppdrettsfisk, skal det vurderes ekstraordinære tiltak.

Behovet for fiskereguleringstiltak må ses i sammenheng med andre tiltak, f eks oppfisking, som innføres for å redusere andelen rømt oppdrettsfisk i gytebestander om høsten.

Forholdet mellom reguleringer av fiske i elv og fiske i sjø

Reguleringen i sjø og elv skal ses i sammenheng, og bestandene som er avgjørende for reguleringsregimet i sjøen, skal ha minst like god beskyttelse i elv som i sjø.

Det understrekes at beskatningsrådene gjelder den samlede beskatningen på den enkelte bestanden. Forholdet mellom reguleringstiltakene i elv og i sjø må vurderes. Er for eksempel fisket og beskatningen i sjøen fra før strammet kraftig inn, mens beskatningen i elver som ikke når forvaltningsmålene er lite redusert, skal nye innstramminger i hovedsak tas i elv. Er for eksempel fiske forbudt eller sterkt regulert i elver som ikke når forvaltningsmålene mens det fremdeles foregår et mer betydelig sjølaksefiske, skal nye innstramminger i hovedsak tas i sjø. Selvpålagte restriksjoner i fisket, eller andre ordninger som har bidratt til bedre gytebestandsmåloppnåelse, skal også vektlegges i en slik vurdering.

For hver region skal det også foretas en vurdering av om det etablerte forholdet mellom reguleringer elvene og sjøreguleringer står i et rimelig forhold til hverandre. Der dette ikke er tilfelle skal det foreslås nye reguleringer selv om det samlede beskatningstrykket på bestandene ikke endres. Dersom det er grunnlag for å øke beskatningstrykket i en region skal et økt høstbart overskudd fordeles mellom elve- og sjøfiske i henhold til gjeldende reguleringsregime, så sant det ikke er grunnlag for å endre dette, jf ovenfor.

3.3 Laksefiske i elv

Hvert enkelt vassdrag skal vurderes individuelt. Dersom det er flere bestander innen samme vassdrag skal disse om mulig også vurderes separat. Det kan ikke foreslås ens fisketid eller kvote for hele fylker eller større geografiske områder der bestandssituasjonen varierer. Det skal i

utgangspunktet ikke foreslås samme fisketid for vassdrag med ulik bestandstilstand, med mindre det er satt inn andre virkemidler som har tilstrekkelig reguleringseffekt.

Fisketid

Fisketid skal benyttes som hovedvirkemiddel for å nå gytebestandsmålet. Alternative virkemidler for å regulere fisket kan vektlegges på bakgrunn av forslag fra lokalt hold. Fangstregulerende effekt av alternative virkemidler må vurderes konkret i hvert tilfelle, og ved bruk av slike virkemidler forutsettes det at rettighetshaverne er godt organisert og at det etableres et tilstrekkelig opplegg for oppfølging. Dette innebærer at redusert fiskeinnsats og normalt kortere sesong er virkemiddelet når det er behov for å redusere beskatningen i elver uten fungerende lokal forvaltning.

Den ytre rammen for fisketid i vassdrag er 1. juni t.o.m. 31. august. Det kan unntaksvis fastsettes en tidligere startdato eller senere sluttdato for sesongen hvis bestanden tåler det og det er forsvarlig og sterkt ønskelig ut fra lokale forhold. Ytre ramme kan bare fravikes dersom dette kan grunnngis med spesielt tidlig eller sein oppvandring av laks i vassdraget. Det er også en forutsetning at fisket avsluttes før fisken endrer adferd i forkant av gytingen.

Fisketiden og fiskereglene forøvrig skal utformes slik at utilsiktet skjev beskatning (det vil si at visse deler av bestanden beskattes mer enn andre) unngås eller reduseres. Det skal iverksettes tiltak dersom man observerer eller har indikasjoner på tilstander som er klart unormale når det gjelder bestandens sammensetning og mangfold.

Kvoter og gjenutsetting

I vassdrag med god organisering kan kvoter foreslås som alternativ til innkorting av fisketid. Kvoter er i utgangspunktet et lokalt reguleringstiltak, men skal tas inn i den offentlige fiskeforskriften, dersom det er tatt hensyn til kvoteregulering ved fastsetting av fisketid. Det forutsettes da at kvotene settes slik at de får reell betydning for gytebestandens størrelse, jf "laksefiskeboka" og notat om effekt av døgnkvoter (NINA, 9. november 2009).

Gjenutsetting av fisk kan brukes i kombinasjon med kvoter, ved rettet fiske mot en art og eventuelt rettet fiske mot kjønn og størrelsesgrupper. Ved rettet fiske må det vurderes om hensynet til den fisken det ikke skal fiskes etter kan ivaretas tilstrekkelig. All gjenutsatt fisk skal rapporteres. I en brosjyre utarbeidet av Norske lakseelver "Gjenutsetting av fisk" gis det en omtale av hvordan gjenutsetting av fisk bør utføres. I tillegg viser vi til lov om dyrevelferd § 20 og til denne lovens forarbeider.

Før en eventuell videreføring av etablerte kvoteordninger som har hatt betydning for reguleringsregimet, skal det vurderes hvorvidt slike ordninger har blitt praktisert forsvarlig. I vassdrag der dette har fungert dårlig skal kvotereguleringen ikke videreføres, med mindre det iverksettes nye tiltak som gir grunn til å tro at forholdene forbedres. I vassdrag der kvoter ikke kan videreføres skal fiskeinnsatsen (normalt sesong) reduseres. I vassdrag med kvoteordninger som har betydning for reguleringsregimet skal det legges opp til at reguleringene kan endres raskt dersom det er grunn til å tro at ordningen ikke følges opp forsvarlig (liten aksept/kontroll). Det skal også vurderes hvorvidt kvoter har hatt utilsiktet og uheldig effekt, for eksempel ved å dreie beskatning over på større fisk, eller dersom det er innført ordninger for å omgå effekten av kvoten.

Spesielle forhold

For vassdrag uten beskatningsråd skal DNs bestandstilstandsvurdering ligge til grunn for reguleringene.

Vassdrag uten tilstrekkelig informasjon om bestandsforhold skal ikke åpnes for fiske før det er lagt en plan for hvordan bestandsvurderinger skal gjennomføres.

Forhåndsavtalte reguleringstiltak i fiskesesongen

I nasjonale laksevassdrag og i vassdrag der fiskeregler fastsettes lokalt, skal fiskeoppgangen og fisket vurderes midt i sesongen slik at det kan settes i verk ytterligere tiltak dersom det er fare for at gytebestandsmålet ikke blir nådd. Det er utviklet et eget verktøy for denne vurderingen, bestående av et notat med prosedyre og spesialtilpassede regneark for hvert nasjonale laksevassdrag. Regnearkene tar utgangspunkt i historiske data om oppgangs- og fangstfordeling gjennom sesongen og hvorvidt gytebestandsmål sannsynligvis blir oppnådd eller ikke under gitte forhold. Fylkesmannen skal innføre krav om midtveisevaluering i øvrige laksevassdrag der han/hun mener det er nødvendig. Kravet om midtvegsrapportering skal formaliseres.

I tråd med retningslinjene som er utarbeidet i NASCO skal ansvarlig forvaltning kunne respondere raskt ved behov, og stenge fisket eller justere uttaket eller fiskeinnsats ift innsig og miljøforhold. Det skal utvikles forhåndsfastsatte reguleringstiltak ("preagreed management actions") for situasjoner der midtvegevaluering tilsier at gytebestandsmål ikke nås. I elver med fungerende lokal forvaltning skal slike tiltak fastsettes lokalt. Der det ikke er etablert lokal forvaltning eller hvor midtveisevaluering ikke gjennomføres, skal Fylkesmannen fastsette hvilke tiltak som skal iverksettes. De avtalte reguleringstiltakene skal formaliseres slik at de kan iverksettes umiddelbart. Forhåndsavtale kan også omfatte tiltak som iverksettes dersom midtsesongsevalueringen viser at gytebestandsmålet vil bli oppnådd med en på forhånd fastsatt margin, for eksempel utvidelse av fiskesesongen eller justering av kvoter.

3.4 Laksefiske i sjø

Forslag til reguleringer av fiske i sjøen skal bygge på en vurdering av alle bestander som inngår i fisket, og ikke bare bestander fra elvene som ligger innenfor samme geografiske område (jf rapport fra vitenskapsrådet).

Den ytre rammen for fisketid i sjøen er 1. juni t.o.m. 4. august.

Det må vurderes spesielt om hensynet til truede og sårbare bestander fra nasjonale laksevassdrag er godt nok ivarettatt, jf avsnitt. 3.2.

Det må vurderes om det er behov for ytterligere differensiering av fiskereglene i fjorder, ut fra beliggenhet til elver som har bestand under gytebestandsmålet. Dette kan gjelde dersom det er god bestandssituasjon i indre deler av fjorden eller i sidefjorder, men nødvendig å redusere fisket på en eller flere bestander i ytre del av fjorden.

Fiske etter rømt oppdrettsfisk

Direktoratet ser det som prinsipielt viktig å skille mellom ordinært laksefiske og fiske som har som formål å beskatte rømt oppdrettsfisk. På den bakgrunn er det naturlig å beholde 4. august som generell sluttdato for fiske etter *vill* anadrom fisk.

Det kan åpnes for fiske etter rømt oppdrettsfisk når villfisken i all hovedsak har passert det aktuelle området. I områder der gytebestandsmål er oppfylt kan oppfisking av rømt oppdrettsfisk være et aktuelt tiltak selv om det også tas en del vill laks. I områder der gytebestandsmål ikke oppfylles, skal andelen rømt oppdrettslaks i fangsten normalt ligge på minst 90 % før det åpnes for et fiske etter rømt oppdrettslaks. Dette blant annet fordi en betydelig andel av den rømte oppdrettsfisken uansett ikke ville ha vandret opp og deltatt i gytingen i vassdrag. Det skal også tas

spesielt hensyn til situasjonen for sjørret og sjørøye i området. Fiske etter rømt oppdrettsfisk må ses i sammenheng med andre reguleringstiltak, som forskyving og/eller reduksjon av det ordinære sjølaksefisket. Med bakgrunn i tegn på endret innsigsmønster for blant annet smålaks samt at det har vært uvanlig lite smålaks i fangstene de siste tre sesongene, må starttidspunkt for fiske etter rømt fisk vurderes spesielt. Dette gjelder spesielt i områder med hittil tidlig start for fiske etter rømt fisk.

3.5 Spesielle retningslinjer for sjørretfiske

Hovedregelen er fortsatt at regulering av fiske etter sjørret skal følge reguleringene for fiske etter laks dersom det ikke er nødvendig å ta spesielt hensyn til sjørret. Regulering av fiske etter sjørret skal for øvrig baseres på DNS bestandstilstandsvurdering.

I 2011 ble det innført innføres spesielle reguleringer for fiske etter sjørret i deler av landet. Det er nå i langt større grad enn tidligere nødvendig å ta spesielt hensyn til sjørret fordi bestandsutviklingen har vært svært negativ de senere årene, særlig på strekningen fra Rogaland til Sør-Trøndelag, samt i Trondheimsfjorden i Nord-Trøndelag.

Det er ikke fastsatt gytebestandsmål for bestander av sjørret. Vurdering av gytebestanden er ofte svært vanskelig fordi en del fisk som vandrer opp fra sjøen om sommeren og høsten ikke skal gyte. Samtidig vil en del fisk som skal gyte oppholde seg i vassdraget hele året. Selv om det faglige grunnlaget for å vurdere bestandene av sjørret er svakere, stilles det tilsvarende strenge krav som ved laksereguleringene. Der hvor det er mulig skal spørsmålet om det er nok gytefisk vurderes, selv om det ikke er beregnet et konkret gytebestandsmål.

På grunn av bestandssituasjonen skal grunnlaget for å åpne for sjørretfiske vurderes spesielt. Der hvor det er fisketid for laks, men ikke åpnes for fiske etter sjørret, skal det være gjenutsettingspåbud. Det kan ofte være vanskelig å fastsette egen sesong for sjørretfiske i elv, fordi oppvandringstiden kan være kort og væravhengig. Slike steder kan kvotebegrensninger (bag limit) og/eller spesielle størrelsesbegrensninger (minstemål/størstemål) være alternative virkemidler eventuelt i kombinasjon med sesongregulering. Alternative virkemidler skal kun brukes i vassdrag hvor det er god organisering.

For laks er det vassdragsrettet forvaltning som er regelen. Det er imidlertid langt flere sjørretbestander enn laksebestander, og de fleste bestandene er små. Det kan derfor være aktuelt å lages felles regler for flere vassdrag i et område, særlig der det er mange små bestander eller bestander med samme bestandstilstand. Det tilhørende sjøområdet bør ha fiskeregler som harmonerer med reglene i vassdragene. Store bestander av sjørret skal ha vassdragsrettet forvaltning slik som for laksen.

Der hvor det innføres spesielle restriksjoner i elv skal det også vurderes å innføre spesielle restriksjoner i sjøfisket, som utsettingspåbud for sjørret, nedsenkingspåbud for alle maskevidder, restriksjoner på fiske med stang og håndsnøre og spesielle restriksjoner i munningsområder.

3.6 Spesielle retningslinjer for sjørøye fiske

Forvaltningen av sjørøyebestandene innebærer noen ekstra utfordringer sammenliknet med forvaltningen av laks og sjørret. Kartleggingen av bestandene er fremdeles ikke helt i mål, men det ser ut til å være om lag 100 selvreproduserende bestander. Dette er langt færre bestander enn antatt før kartleggingen begynte på slutten av 1990-tallet.

Det skilles mellom bestander som har tilgang på innsjøer å gyte i, og bestander i vassdrag uten innsjøer. I noen vassdrag med innsjøer er det imidlertid bare stasjonær røye som gyter i disse, mens sjørøya bruker andre områder. Tilsvarende vil det for noen elvegytende bestander bare finnes gytende sjørøye i veldig avgrensede områder (små sidebekker, loner osv). I mange vassdrag ser det ut til at sjørøya er i nedgang. Bestandsstatus er likevel ofte usikker, og det er også usikkert om nedgangen kan skyldes overbeskatning (elv og/eller sjø) eller andre årsaker (bl a klimaendring, lakselus og vassdragsregulering). Inntil kunnskapen om den enkelte bestanden blir god nok må fiskereguleringene ha ekstra god sikkerhetsmargin.

Det er i dag ikke fastsatt gytebestandsmål for bestander av sjørøye. Utgangspunktet for fiskereguleringene skal uansett være en faglig vurdering av størrelse og utvikling i gytebestanden.

Retningslinjene for regulering av sjørøretfiske skal gjelde også for regulering av sjørøyesfiske. Det må imidlertid tas hensyn til at sjørøya er spesielt sårbar for beskatning på grunn av tendens til stimadferd i sjøen, svært konsentrert oppvandring og oppsamling i kulper i vassdrag.

3.7 Lokal prosess

I tråd med opplegget for sosioøkonomiske forhold skal de berørte partene involveres i reguleringsarbeidet og være godt kjent med prosessen.

Ved utarbeidelse av forslag til fiskeregler i vassdrag med god organisering, skal også kommunen og viktige brukerinteresser, slik som sportsfiskeinteressene, gis anledning til å medvirke (jf kap. 3.1 om sosioøkonomiske forhold). Det er imidlertid rettighetshaverne som fatter endelig beslutning om forslaget.

Forslag til reguleringer i sjø og vassdrag skal drøftes i de regionale fagrådene før de oversendes Direktoratet for naturforvaltning. Dersom regionale fagråd ikke er opprettet, skal Fylkesmannen i det minste invitere alle relevante organisasjoner på fylkesplan til et møte hvor saken drøftes. Fagrådene/møtenes tilrådinger skal refereres og tillegges vekt, så fremt de er i tråd med retningslinjene.

Det skal være sammenheng mellom fagrådene geografiske ansvarsområde og regioninndelingen. Det er imidlertid overlatt til Fylkesmannen å vurdere, i samråd med organisasjonene, om det er hensiktsmessig å opprette ett fagråd for fylket. Det forutsettes i så fall at regionene er representert, og det bør vurderes om også enkeltfjorder innen fjordregioner bør være representert.

I vassdrag med tilfredsstillende lokal organisering skal forslag til fiskeregler for vassdraget utarbeides lokalt, dersom det er vilje til dette. Forslaget skal omfatte fisketid og eventuelle alternative reguleringer som begrunner en lenger fiskesesong enn det som kan oppnås uten bruk av alternative reguleringer. Fylkesmannens rolle er å veilede den lokale forvaltningen og påse at bestemmelsene er i tråd med retningslinjene. Dersom Fylkesmannen mener at det lokale forslaget er i strid med retningslinjene for regulering av fisket, skal dette begrunnes i oversendingen til DN.

Tilfredsstillende lokal organisering foreligger når det finnes ett aktivt organ for fiskerettighetshaverne i vassdraget. Grunneierorganet skal i prinsippet representere alle fiskerettshaverne og kunne ta beslutninger som er bindende for hele vassdraget, eller de deler vassdraget som anses nødvendig for å få til en god og forsvarlig forvaltning. I tillegg skal det være etablert et godt forvaltningsopplegg for den anadrome strekningen av vassdraget. Dette innebærer en tilfredsstillende fangststatistikk, oppsyn med fiske og helst også et opplegg for vurdering av bestandsutviklingen.

3.8 Fremdrift

Nr	Oppgave	Frist
	Arbeidsutvalget– bistå i konsultasjonsprosessen; Nord-Troms og Finnmark	februar – oktober
	Forslag til framdriftsplan sendes til Sametinget	1.6.2011
	Konsultasjon med Sametinget om framdriftsplanen	6.6.2011
	Framdriftsplanen ferdig	10.6.2011
	Innlede konsultasjon - DN's utkast til regningslinjer sendes til Sametinget	17.6.2011
	Sametingets interessenotat returneres	1.7.2011
	Dialog om nytt utkast	17.6-15.7.2011
	DN's forslag til retningslinjer sendes til Sametinget og til relevante organisasjoner	15.7.2011
	Møte med interesseorganisasjoner om forslag til retningslinjer	10.8.2011
	Konsultasjon med Sametinget om retningslinjene	17.8.2011
	Møte med Fylkesmannen om reguleringene	22.-23.8.2011
	Nye retningslinjer ferdig	25.8.2011
	Lokale og regionale prosesser (Fylkesmannen)	September
	Fylkesmannens forslag til reguleringer foreligger	1.10.2011
	Arbeidsutvalget orienteres om de regionale prosessene	Siste utvalgsmøte
	Arbeidsmøte med organisasjonene på nasjonalt nivå	Oktober
	Arbeidsutvalgets forslag til reguleringer i Nord-Troms og Finnmark foreligger	15.10.2011
	Konsultasjon om DN's forslag til reguleringer i Nord-Troms og Finnmark	25.10.2011
	DN's forslag til reguleringer sendes på høring – vedlagt arbeidsutvalgets forslag og Sametingets merknader	1.11.2011
	Forslag til reguleringer i sjøen sendes til EU og Russland for ev. merknader	1.11.2011
	Høringsfrist reguleringer i elv og sjø	20.12.2011
	Fylkesmannens oppsummerer innkomne merknader - sendes DN og SD	20.1.2012
	Møte i lakserådet – DN's forslag og oppsummering av høring	10.2.2012
	DN's endelige utkast til forskrifter for laksefiske i sjø og elv foreligger	15.2.2012
	Konsultasjon med Sametinget om DN's forslag	20.2.2012
	DN's endelige innstilling med ev merknader fra konsultasjonene sendes MD	25.2.2012
	Forskrifter om laksefiske i sjø og vassdrag vedtas	

VEDLEGG

Tabell 1: Inndeling av regioner for fiske etter laks i sjøen, fordelt etter kommune. For kommuner som er delt mellom en ytre og en indre del vises det til tabell 2.

Region	Kommuner
1 Kysten av Finnmark	Sør-Varanger (ytre), Vadsø, Vardø, Båtsfjord, Berlevåg (ytre), Gamvik (ytre), Lebesby, Nordkapp, Måsøy, Hammerfest, Hasvik, Loppa
2 Indre Varangerfjord	Sør-Varanger (indre), Nesseby
3 Tanafjorden	Berlevåg (indre), Tana, Gamvik (indre)
4 Porsangerfjorden	Porsanger
5 Fjordene i Vest-Finnmark	Kvalsund, Alta
6 Kysten av Troms	Kvænangen (ytre), Skjervøy, Lyngen (ytre), Karlsøy, Tromsø, Lenvik (ytre), Berg, Torsken, Tranøy (ytre), Bjarkøy, Harstad, Kvæfjord
7 Fjordstrøkene i Troms	Kvænangen (indre), Nordreisa, Kåfjord, Lyngen (indre), Storfjord, Balsfjord, Lenvik (indre), Målselv, Sørreisa, Tranøy (indre), Dyrøy, Salangen, Ibestad, Lavangen, Gratangen, Skånland
8 Lofoten og Vesterålen	Andøy, Øksnes, Sortland, Bø, Hadsel, Vågan, Vestvågøy, Flakstad, Moskenes, Værøy, Røst
9 Nordlandskysten sør for Vestfjorden	Steigen, Bodø (ytre), Gildeskål (ytre), Meløy, Rødøy, Lurøy, Træna, Nesna, Dønna, Leirfjord (ytre), Herøy, Alstahaug (ytre), Vega, Vevelstad (ytre), Brønnøy (ytre), Sømna (ytre), Bindal (ytre)
10 Ofoten og Indre Salten	Lødingen, Tjeldsund, Evenes, Narvik, Ballangen, Tysfjord, Hamarøy, Sørfold, Bodø (indre), Fauske, Skjerstad, Saltdal, Beiarn, Gildeskål (indre)
11 Indre Helgeland	Rana, Hemnes, Leirfjord (indre), Vefsn, Alstahaug (indre), Vevelstad (indre), Brønnøy (indre), Sømna (indre), Bindal (indre)
12 Kysten av Trøndelag	Leka, Vikna, Nærøy (ytre), Flatanger (ytre), Osen, Roan, Åfjord (ytre), Bjugn (ytre), Ørland (ytre), Frøya, Hitra, Agdenes (ytre), Snillfjord (ytre), Hemne (ytre)
13 Fjordstrøk i Trøndelag	Nærøy (indre), Høylandet, Fosnes, Namsos, Namdalseid, Flatanger (indre), Åfjord (indre), Bjugn (indre), Ørland (indre), Rissa, Leksvik, Mosvik, Verran, Steinkjer, Inderøy, Verdal, Levanger, Frosta, Stjørdal, Malvik, Trondheim, Skaun, Orkdal, Agdenes (indre), Snillfjord (indre), Hemne (indre)
14 Kysten av Møre og Romsdal	Smøla, Aure/Tustna (ytre), Kristiansund, Averøy (ytre), Eide (ytre), Fræna, Aukra, Sandøy, Midsund (ytre), Haram (ytre), Giske, Ulstein (ytre), Herøy (ytre), Sande (ytre)
15 Fjordene i Møre og Romsdal	Aure/Tustna (indre), Halså, Surnadal, Tingvoll, Frei, Sunndal, Gjemnes, Averøy (indre), Eide (indre), Molde, Nasset, Rauma, Midsund (indre), Vestnes, Haram (indre), Skodje, Ørskog, Stordal, Norddal, Stranda, Sykkylven, Ålesund, Sula, Ørsta, Hareid, Ulstein (indre), Herøy (indre), Volda, Sande (indre), Vanylven
16 Kysten fra Stad til Stavanger	Selje (ytre), Vågsøy (ytre), Bremanger (ytre), Flora, Askvoll (ytre), Fjaler (ytre), Hyllestad (ytre), Solund, Gulen (ytre), Fedje, Austrheim, Øygarden, Radøy (ytre), Askøy (ytre), Fjell, Bergen (ytre), Sund, Austevoll, Os (ytre), Fitjar (ytre), Stord (ytre), Bømlø, Sveio (ytre), Haugesund, Utsira, Tysvær (ytre), Karmøy, Bokn (ytre),

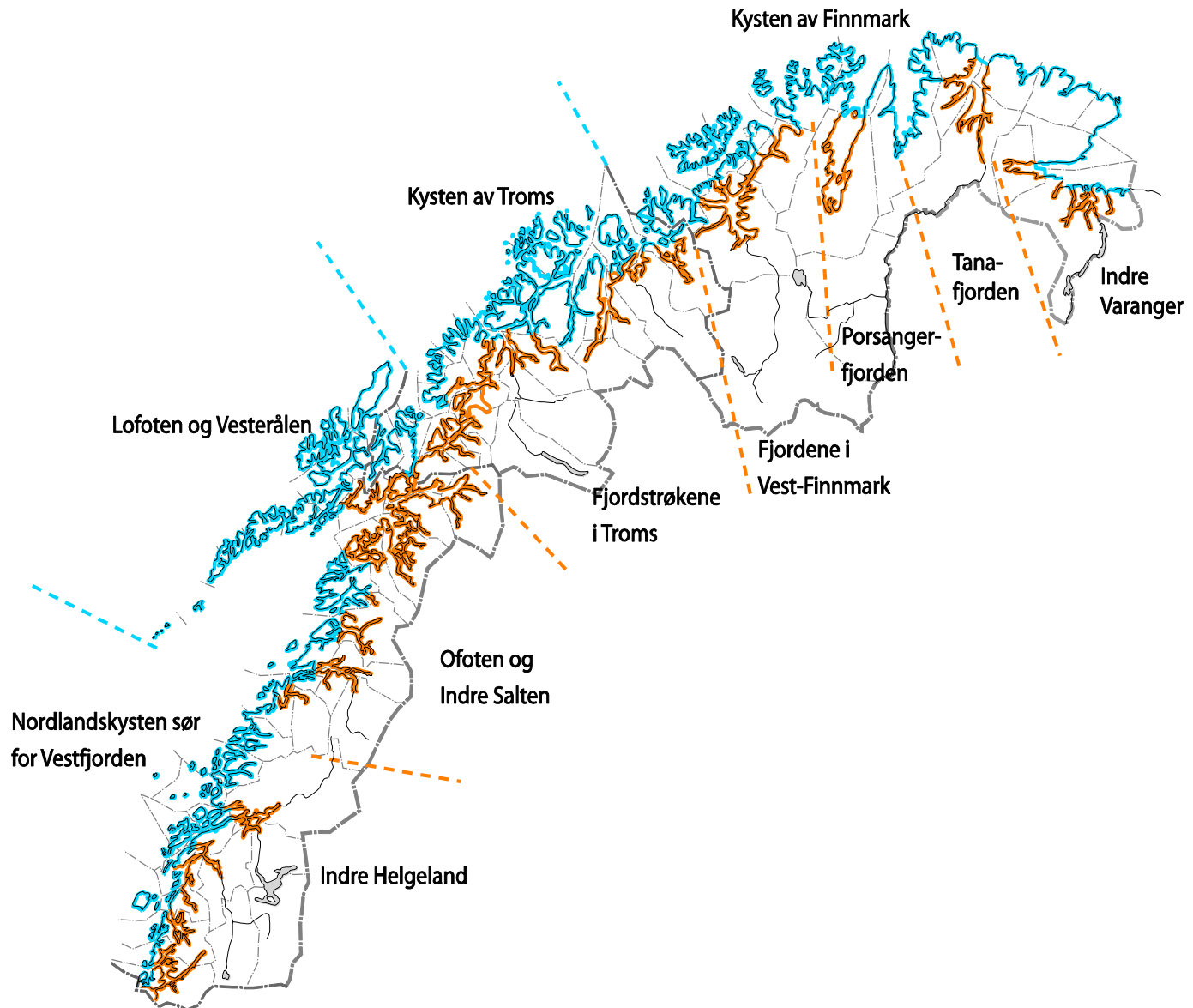
---

17 Indre del av Fjordane	Kvitsøy, Rennesøy (ytre), Randaberg Selje (indre), Vågsøy (indre), Eid, Stryn, Gloppen, Bremanger (indre), Naustdal, Førde, Askvoll (indre), Gaular, Fjaler (indre)
18 Sognefjorden	Hyllestad (indre), Høyanger, Balestrand, Leikanger, Sogndal, Luster, Årdal, Lærdal, Aurland, Vik, Gulen (indre)
19 Indre Hordaland	Masfjorden, Lindås, Modalen, Radøy (indre), Meland, Askøy (indre), Osterøy, Vaksdal, Bergen (indre), Os (indre), Samnanger, Fusa, Kvam, Granvin, Ulvik, Eidfjord, Ullensvang, Odda, Jondal, Kvinnherad, Etne, Tysnes, Fitjar (indre), Stord (indre), Sveio (indre)
20 Indre Rogaland	Ølen, Bokn (indre), Tysvær (indre), Vindafjord, Sauda, Suldal, Finnøy, Hjelmeland, Strand, Rennesøy (indre), Forsand, Gjesdal, Sandnes, Stavanger
21 Jæren	Sola, Klepp, Hå, Eigersund, Sokndal
22 Agderkysten	Kystkommunene i Vest-Agder og Aust-Agder
23 Østlandet	Kystkommunene fra Telemark til Østfold

Tabell 2.2. Deling av kommuner mellom en ytre del (kyst) og en indre del (fjord).

Fylke	Kommune	Indre del av kommunen
Finnmark	Sør-Varanger	Fjordområdene mellom Bugøynes og Passviknakken, unntatt Holmgråfjorden
	Berlevåg	Innenfor Tanahorn
Troms	Gamvik	Innenfor Stauranberga
	Kvænangen	Innenfor Spildra
	Lyngen	Lyngenfjorden øst for Peppartind
	Lenvik	Malangen øst for Tennskjer og Gisundet innenfor Ytre Årnes
Nordland	Tranøy	Innsida av Senja, nord for Lekangsund
	Bodø	Innenfor Saltstraumen og Beiarkjeften
	Gildeskål	Innsida av Sandhornøya
	Leirfjord	Innenfor Helgelandsbrua
	Alstahaug	Øst for Kystriksveien
	Vevelstad	Øst for Kystriksveien
	Brønnøy	Øst for Kystriksveien
	Sømna	Øst for Kystriksveien
	Bindal	Øst for Kystriksveien
	Nord-Trøndelag	Nærøy
Sør-Trøndelag	Flatanger	Øst for Utvorda
	Åfjord	Innenfor ei linje fra Tårnes til Lysøysund
	Bjugn	I Stjørnfjorden
	Ørland	Innenfor Garten
	Snillfjord	Hemnefjorden innenfor Hemnskjell
	Agdenes	Øst for Stavøya
Møre og Romsdal	Hemne	Vinje fjorden og Hemnefjorden innenfor Fuglø
	Aure/Tustna	Innenfor RV 680, unntatt Årvågsfjorden
	Averøy	Innenfor RV 64
	Eide	Innenfor Atlanterhavsveien
	Midsund	Innsida av Otrøy, fra Sundsbø til Årneset
	Haram	Sørøst for Hamnsund
	Ulstein	Innenfor brua på RV 61
	Herøy	Innenfor brua på RV 61
	Sande	Rovdefjorden øst for Nupen
	Sogn og Fjordane	Selje
Vågsøy		Innenfor Husevågøya
Bremanger		Innenfor Husevågøya og Hennøy
Askvoll		Førdefjorden øst for Flokenes og Dalsfjorden øst for Vårdal
Fjaler		Dalsfjorden øst for Kjøsnes
Hyllestad		Sognefjorden innenfor Nesje
Gulen		Sognefjorden øst for Rytletangane
Radøy		Øst for Straume og sør for Manger
Hordaland	Askøy	Østsida av Askøy
	Bergen	Øst for Askøybrua
	Os	Øst for Halhjem
	Fitjar	Øst for Stokken
	Stord	Øst for E39
	Sveio	Øst for E39
	Rogaland	Tysvær
Bokn		Øst for E39
Rennesøy		Øst for E39

Figur 1: Regioninndeling for sjøfiske etter anadrome laksefisk i Nord-Norge.

Figur 2: Regioninndeling for sjøfiske etter anadrome laksefisk i Sør-Norge.